

VÅR REDEGJØRELSE ETTER ÅPENHETSLOVEN FOR 2023:

ØSTO (Østo Ortopedisenter AS og Østo Ortopedisko AS) leverer ortopediske hjelpemidler til pasienter med varige funksjonsnedsettelse. Østo Ortopedisenter AS består av to ortopediske verksteder lokalisert i Ottestad ved Hamar og i Trondheim. Vi har utstrakt reisevirksomhet i Trøndelag og i Innlandet.

Vi tar mål til, produserer og tilpasser ortopeditekniske hjelpemidler til personer som har mottatt et gyldig vedtak fra NAV på at de kan få bistand til å forbedre sin funksjon i daglige aktiviteter. Dette vedtaket tilsier at NAV dekker utgifter knyttet til de ortopediske hjelpemidlene slik at pasientene ikke blir økonomisk ansvarlige.

Vi kjøper inn komponenter fra ulike leverandører til vår produksjon av hjelpemidler. I tillegg kjøpes noen ferdige produkter som blir individuelt tilpasset. Vi har en avtale med NAV som regulerer alle forhold av betydning. I denne avtalen er det bl.a. reguleringer av faglig kompetanse, produktets kvalitet, leveringstid og bærekraftig forretningsutvikling/etisk handel.

Det siste punkt er skjerpet og konkretisert i gjeldende avtale som har løpt fra 2021, noe som gjør at det stilles økte krav til oss. I tillegg til at vi selv følger kravene, er vi forpliktet til å videreføre kravene om at grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i f.m. produksjon av varer og tjenester vi kjøper blir ivaretatt «bakover» i hele leverandørkjeden.

De krav som stilles oss etter Åpenhetsloven (ÅL) er i stor grad sammenfallende med disse kravene.

Vi er medlem av Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund (OVL)

1. Forankring av ansvarlighet i våre retningslinjer og styringssystemer.

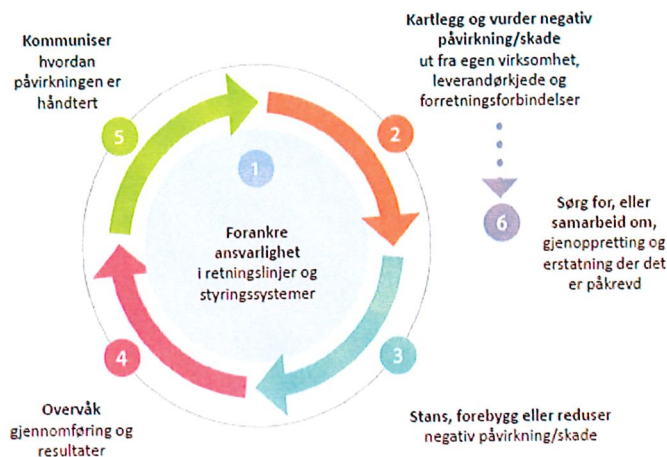
a. Mål:

ØSTOs ambisjon er at varene og tjenestene vi leverer skal være fremstilt under forhold som er i overensstemmelse med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette gjelder i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Vi ønsker å sikre bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø. Bærekraftig forretningspraksis er viktig for å møte våre kunders forventninger til høy kvalitet og tillit til at vi opprettholder en god standard i produksjonen av varer og utøvelse av våre tjenester.

Målet med dette arbeidet er å minimisere risikoen for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som vår virksomhet enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til vår forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere.

Som ledd i dette arbeidet er vi i gang med å gjennomføre årlige Aktsomhetsvurderinger. Det er en internasjonalt anerkjent metode for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan virksomheter håndterer eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden. De skal utføres jevnlig og når vesentlige hendelser oppstår. Videre skal de stå i forhold til vår størrelse og de risikoene som identifiseres. Det kan illustreres slik:

Målene for vårt bærekraftsarbeid i 2023 har vært:

- å vinne erfaring
- å bygge intern kompetanse
- å styrke bærekraftssamarbeidet gjennom OVL
- å gjøre en overordnet risikokartlegging og prioritering av leverandørene og forretningspartnerne
- å komme i gang med samarbeidet med de prioriterte leverandørene og forretningspartnerne
- å iverksette egnede tiltak der negative konsekvenser identifiseres

b. Retningslinjer:

Vi vedtok i 2021 «Policy for bærekraftig forretningspraksis» og tilhørende «Retningslinjer for leverandører». Disse er også offentligjort på ØSTOS hjemmesider.

Overfor leverandører av produkter til ortopediteknisk arbeid, har vi i 2023 vedtatt følgende «Minimumskriterier» som skal ligge til grunn for evt. pre-kvalifisering og samarbeid med leverandører:

1. Leverandøren har signert våre «Retningslinjer for leverandører», evt. kommunisert til oss skriftlig sine egne retningslinjer og at disse er relevante og oppfyller våre krav.
2. Leverandøren har gitt oss en kontaktperson for oppfølging av våre «Retningslinjer for leverandører».
3. Leverandøren kan vise til et system for oppfølging av (de etiske) «Retningslinjene for leverandører».
4. Sporbarhet: Leverandøren har oversikt over, og deler informasjon om hvor ulike deler av sortimentet produseres og hvor råvarene kommer fra. Videre at de ved behov raskt kan gi oss en oversikt over produksjonseenheter i leverandørkjeden for utvalgte produkter og/eller komponenter og/eller råvarer.

c. Organisering:

Daglig leder (som også er Innkjøpsleder) er ansvarlig for at ØSTO etterlever disse retningslinjene, og rapporterer til styret ved styreleder.

Daglig leder er ansvarlig for bærekraftsarbeidet, herunder:

- gjennomføringen av aktsomhetsvurderingene
- kommunikasjonen med leverandørene, forretningspartnerne og OVL
- informasjon og rapport til styret
- utarbeidelse av årlig redegjørelse
- mottak av evt. forespørsler etter ÅL §6.

Kontorleder er sekretariat.

OVL administrerer et felles arbeid rundt risikokartlegginger og aktsomhetsvurderinger av medlemmenes største felles leverandører av ortopeditekniske produkter. Vi ser at et bransjesamarbeid er positivt da det bygges opp en felles kunnskapsbase, øker påvirkningskraften og mulighet for å trappe opp virkningsfulle tiltak der det evt. blir nødvendig. Det er opprettet en arbeidsgruppe hvor deltakere fra de 7 største virksomhetene (herunder Østo) deltar i arbeidet med risikokartleggingene og aktsomhetsvurderingene.

Øvrige leverandører og forretningspartnere følges opp direkte av oss.

2. Kartlegging og vurdering av faktiske og potensielle negative konsekvenser (påvirkning/skade) for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som vår virksomhet enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til vår forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere.

I egen virksomhet kan vi ha kontroll, og kan endre og forebygge negative konsekvenser. Vi må erkjenne at den reelle innflytelse vi kan ha over kontraktspartnere bl.a. vil avhenge av forhold som kjøpsvolum og samarbeidsrelasjoner. Leverandørene til den ortopeditekniske bransjen består både av store internasjonale aktører som har en svært omfattende portefølje av produkter og mindre aktører som har spesialisert seg på få produkter eller ett enkelt materiale. Tilbørlig aktsomhet krever derfor at vi undersøker hvilke deler av leverandørkjeden som representerer slik risiko at nærmere undersøkelser er påkrevd.

A. Egen virksomhet.

Vi gjorde i 2021 en egevaluering av egen virksomhet (herunder Østo Ortopedisko) ut fra de vedtatte «Prinsippene for bærekraftig forretningspraksis». Det ble ikke funnet negativ påvirkning i egen virksomhet. Det legges opp til en ny egevaluering på et senere tidspunkt.

B. Leverandørkjeden. Overordnet risikokartlegging. Prioritering.

Vi har gjennomgått samlede vare- og tjenestekjøp pr. leverandør/forretningspartner i 2022, og kategorisert disse leverandørene. Så å si alle leverandører og forretningspartnere er norske eller skandinaviske selskap

Vi har mange små varekjøp tilknyttet pasientenes individuelle behov. De fleste leverandørene av produkter til ortopediteknisk arbeid er globale selskaper med kompliserte leveransekjeder. Vi hadde ved årets begynnelse ingen signaler eller informasjon som kunne indikere at enkelte leverandører skulle kreve spesiell oppfølging.

Vi valgte å dele leverandørene og forretningspartnerne i 3 grupper for prioritering:

- a. *Leverandører og forretningspartnere som hver for seg i 2022 minimum stod for 1% av våre samlede kjøp.*
 - Dette er 20 leverandører og forretningspartnere. 11 av disse er leverandører av produkter til ortopediteknisk arbeid som det gjøres felles aktsomhetsvurderinger av i bransjesamarbeidet gjennom OVL. Videre vil 1 av forretningspartnerne bli fulgt opp i bransjesamarbeidet gjennom OVL fra og med 2024. 5 andre tjenesteleverandører/forretningspartnere er vurdert ut fra tilgjengelig informasjon av oss, og det er foreløpig funnet liten risiko. 1 europeisk leverandør og 2 norske leverandører av produkter til ortopediteknisk arbeid (som foreløpig ikke følges opp gjennom OVL) er fulgt opp av oss for nærmere risikokartlegging, jfr. kommentarer over.
- b. *Leverandører av produkter til ortopediteknisk arbeid som hver for seg i 2022 stod for mellom 0,1 % og 1 % av våre samlede varekjøp.*

Dette er 14 leverandører, hvorav 4 følges opp av bransjesamarbeidet gjennom OVL. De resterende 10 er fulgt opp av oss for nærmere risikokartlegging.
- c. *Øvrige leverandører og forretningspartnere.*

Bortsett fra vår overordnede vurdering basert på tilgjengelig informasjon, har ikke disse blitt prioritert for nærmere undersøkelser og kontakt. Inntil videre blir vår oppfølging av disse som følger: Hvis vi identifiserer eller blir varslet om mulige risikofaktorer, vil disse tatt inn i listen over prioriterte, og bli fulgt opp for nærmere risikokartlegging.

C. Aktsomhetsvurderinger

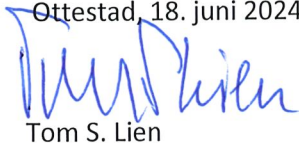
Vi har tidligere ikke gjennomført slik risikokartlegging og aktsomhetsvurdering av leverandørene våre. Vi har heller ikke hatt klare signaler på om noen leverandører burde følges opp spesielt. Derfor har vi i første omgang prioritert å få registrert en ansvarlig kontaktperson hos de utvalgte leverandører og forretningspartnere, få overordnet info om deres oppfølgingssystem og produksjonsland, og ikke minst signalisert at vi vil ha fokus på dette fremover. Dette er gjort gjennom et brev hvor vi har informert og bedt om aksept for våre Minimumskriterier (jfr. Pkt. 1b), og har bedt om at et egenutviklet relativt kort spørreskjema fylles ut og at det evt. vedlegges ytterligere informasjon.

De 26 leverandørene som er fulgt opp gjennom OVL har hatt et mer omfattende spørreskjema (SEQ 23) å besvare. Aktsomhetsvurderingene gjør at 4 av disse leverandørene fremover blir fulgt tett for å få inn vesentlig bedre informasjon, mens det trengs noe mere informasjon fra 6 leverandører. Det er foreløpig ikke avdekket negative konsekvenser.

Av de 13 leverandørene som er fulgt opp direkte av oss, har samtlige besvart og undertegnet våre retningslinjer. Kontakt med ansvarlige kontaktpersoner er etablert. Det er foreløpig ikke blant disse avdekket negative konsekvenser eller vesentlig risiko for slike. Imidlertid blir et par leverandører fulgt opp av oss for noe mer konkretisering.

Vi gjør nå en ny vurdering om ytterligere leverandører og forretningspartnere skal prioriteres for oppfølging, jfr. over. Når der gjelder ytterligere informasjonsinnhenting fra leverandører til ortopediteknisk arbeid, vil vi avvente det videre arbeidet i OVL-samarbeidet, slik at vi arbeider noenlunde enhetlig overfor disse.

Ottestad, 18. juni 2024

Tom S. Lien

Styreleder

Tore Solem

Styremedlem/Daglig leder